

VRIJWILLIGERSORGANISATIE BUS
BURGERKRACHT UIT SAMENWERKING
CONTACTADRES via E-mail: info@debus.nl
INFORMATIE OVER BUS: www.debus.nl

Aanpassing AOW-uitkering kan woningmarkt helpen

In Nederland staat de woningmarkt sterk onder druk. Dat geldt ook voor de zorg. Onze samenleving wordt daardoor geconfronteerd met grote problemen. Jongeren, die geen woning kunnen vinden. Ouderen, die geen passende woning kunnen vinden of bezorgd zijn over de hoogte van hun AOW-uitkering. Overleg is geboden. Meer samenwonende ouderen betekent meer aanbod van woningen, minder zorgbaten, vaak ook minder eenzaamheid. Een artikel van ewmagazine.nl met als titel: 'Wat een kleine AOW-wijziging betekent voor duizenden huizen' verschaft meer helderheid aangaande deze materie.

De feiten: AOW lastig uitvoerbaar, partnerbegrip moet anders:

Duizenden huizen erbij door een bureaucratische vereenvoudiging van de AOW? Het kan – maar wel tegen een prijs. Dat is een van de kwesties waar het komende kabinet zich over mag buigen. Zo is de lead van het artikel van 'Wat een kleine AOW-wijziging betekent voor duizenden huizen' van ewmagazine.nl.

De AOW staat voor de Algemene Ouderdomswet en is een basispensioen van de Nederlandse overheid dat wordt uitgekeerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd. Iedereen heeft recht op AOW indien de betreffende persoon in Nederland heeft gewoond en voor de AOW verzekerd is geweest.

Alleenstaanden krijgen in de regel per persoon zo'n € 1.500,00 netto per maand. Samenwonenden en gehuwden krijgen per persoon iets meer dan € 1.000,00 netto per maand.

Wanneer ontvangt u de alleenstaanden- of gehuwden-AOW?:

In de meeste situaties (90 procent) is het duidelijk of er sprake is van een AOW voor een alleenstaande of een AOW voor een gehuwde of samenwonende. Echter, in zo'n 10 procent van de situaties is dat niet het geval. Dan moet de SVB eerst onderzoek doen. Dat gebeurt via een vragenlijst of zelfs een bezoek aan huis. De naam gehuwden-AOW betreft namelijk niet uitsluitend gehuwden, maar ook ongehuwd samenwonenden.

Het onderzoeken van de leefsituaties kost de SVB veel tijd. Komt daarbij het groeiende aantal AOW'ers én een steeds krappere arbeidsmarkt, die het onduidelijk maken of de AOW uitvoerbaar blijft.

Waarom durven veel alleenstaande AOW'ers niet samen te wonen?:

Bovengenoemde knelpunten zijn belangrijk. Maar, misschien nog wel belangrijker is dat alleenstaande AOW'ers niet willen samenwonen. Eigenlijk niet durven te gaan samenwonen, uit angst dat hun alleenstaanden-AOW wordt omgezet naar de gehuwden AOW. Dat is niet alleen triest, maar als gepensioneerden bij elkaar intrekken, komen er huizen vrij. Bovendien neemt de eenzaamheid af en de mantelzorg toe.

Kabinet al langer op zoek naar een vereenvoudiging van de AOW:

Mogelijke opties:

Optie 1: aansluiten bij het partnerbegrip van de Belastingdienst.

De SVB hoeft dan geen onderzoek meer te doen. Het oordeel van de fiscus wordt gevolgd. Dat betekent een grote tijdsbesparing voor de SVB. Van de 330.000 AOW'ers die in het buitenland wonen, moet de SVB de leefsituatie zelf vaststellen.

Optie 2: de AOW volledig individualiseren

Bij optie nummer 2 ontvangen alleenstaanden, gehuwden en samenwonenden hetzelfde bedrag. Over de hoogte daarvan zou dan nog overleg moeten plaatsvinden.

Wat levert vereenvoudiging van de AOW op voor Nederland?:

Een op maandag 6 oktober 2025 geopenbaarde maatschappelijke kostenbatenanalyse laat zien dat het objectieve partnerbegrip, de variant waarin het oordeel van de fiscus wordt gevolgd, maatschappelijk gezien het meeste oplevert. Jaarlijks komen daardoor naar schatting 1.500 tot 2.600 huizen vrij en het levert enkele miljoenen euro's per jaar aan zorgbaten op.

Aanleidingen voor wijziging van de AOW-uitkeringen

● ‘De aanleiding voor het onderzoek zijn signalen vanuit de samenleving en de uitvoering dat het huidige partnerbegrip in de AOW een belemmering kan vormen voor ouderen om samen te gaan wonen en mantelzorg te verlenen,’ schrijft demissionair VVD minister van Sociale Zaken.

● ‘Het maakt nogal uit of de SVB jou ziet als samenwonende of als alleenstaande,’ zei een deskundige van de SVB eerder in EW. ‘Wij moeten daarvoor echt de relatie beoordelen. Hoe wonen mensen samen, gaan ze gezamenlijk op vakantie? Soms moeten we zelfs achter de voordeur kijken: als er twijfel is, kunnen wij een huisbezoek afleggen.’

● De SVB wijst al langer op de steeds groter wordende uitvoeringsproblemen: ‘Nog ingewikkelder wordt het in situaties waarbij iemand in het buitenland woont (zo’n 331.000 mensen). De SVB kan hun gegevens niet uit de Basisregistratie Personen halen en moet in die gevallen dus onderzoek doen naar de leefvorm [om te bepalen of iemand alleenstaand of gehuwd is]. Daarvoor moet er soms achter de voordeur (en dus tot diep in de privésfeer) van burgers worden gekeken. (...) Bijna 50 procent van onze mensen houdt zich met deze groep bezig.’

● ‘Gezien de demissionaire status van dit kabinet is het niet meer aan mij om deze keuze te maken,’ schrijft demissionair minister.

● Onderzoeksbureau Ecorys voerde de analyse uit. Dat ondervroeg 3.800 mensen van 55 jaar en ouder. ‘(...) meerdere respondenten hebben aangegeven moeite te hebben met het begrijpen van de vragen en het zich verplaatsen in hypothetische situaties. Hierdoor kan het zijn dat niet alle respondenten de vragen goed begrepen, waardoor we de resultaten met enige voorzichtigheid interpreteren.’

AOW.nu heeft als bron een artikel van ewmagazine.nl gebruikt. EW Magazine heeft een duidelijke mening aangaande bovengenoemd vraagstuk. EW Magazine meent:

Individualisering verdient een kans!

EW Magazine is de mening toegedaan dat het aankomende kabinet meteen aan de slag kan met deze analyse.

Bij een keuze voor optie 1:

Scheelt dat de SVB veel uitzoekwerk en houdt dat de AOW goed uitvoerbaar. Dit betekent een hogere AOW voor 40.000 AOW’ers. In plaats van een gehuwden- of samenwonenden-AOW ontvangen ze een AOW voor alleenstaanden. Dat gaat dus geld kosten. Echter, er zijn ook verliezers. Van 19.000 AOW’ers daalt het inkomen flink. Voor deze 19.000 AOW’ers zal een royale overgangsregeling getroffen moeten worden. Een bedrag van enkele honderden miljoenen euro’s zal het kabinet extra aan AOW-lasten per jaar moeten ophoesten. Daar tegenover staan dan weer lagere zorgkosten en meer huizen.

Bij een keuze voor optie 2:

individualisering van de AOW, is minder gunstig. Indien in alle situaties de alleenstaande-AOW wordt uitgekeerd (ook indien er wordt samengewoond), betekent dat voor de overheid een kostenpost van 15 miljard euro aan AOW-lasten per jaar extra. Indien in alle situaties de lage samenwonenden-AOW wordt uitgekeerd, dan levert dat grote armoede op onder alleenstaande gepensioneerden. Gevolg is dat deze een beroep zullen doen op de AIO. De AIO wordt eveneens door de SVB uitgevoerd. Daarmee krijgt de SVB weer veel extra werk.

Individualisering van de AOW verdient echter een kans. Daarbij dient naar de wat langere termijn gekeken te worden. De komende jaren zal het aantal AOW’ers, dat in het buitenland woont, toenemen tot een half miljoen. Een individuele uitkering houdt de AOW ook voor die groep goed uitvoerbaar.

Pensioen uitkering vergelijken:

De betekenis van een sobere AOW voor samenwoners en alleenstaanden

Een sobere AOW leidt ertoe dat nog veel meer alleenstaanden zullen samenwonen. Uit de analyse blijkt dat dat meer huizen en meer gezondheidswinst oplevert. Het is overigens nog meer de vraag of het wel zo rechtvaardig is dat samenwonenden per persoon een lagere uitkering ontvangen dan alleenstaanden. België en Duitsland brengen dit onderscheid niet aan.

De nieuwe Tweede Kamer en het aankomende kabinet mogen met elkaar in debat: beloon je samenwoners of blijf je alleenstaanden financieel extra ondersteunen?

SVB en beoordeling over samenwonen

In artikel 1 van de AOW staat omschreven wanneer er sprake is van een gezamenlijke huishouding: indien twee personen hun hoofdverblijf in dezelfde woning hebben en zij blijf geven zorg te dragen voor elkaar door middel van het leveren van een bijdrage in de kosten van de huishouding dan wel anderszins.

Soms moet de SVB diepgaander onderzoek verrichten om dat vast te kunnen stellen. Voor het voeren van een gezamenlijk huishouden hoeft er geen liefdesrelatie te zijn. De SVB kijkt daarbij naar de financiën, zoals:

- gebruik van de woning en de betaling van de huur of hypotheek;
gebruik van [auto](#) of caravan;
- de betaling van de boodschappen, vervoer en vakantie.

Autohandelaren in de buurt

Maar ook niet-financiële spelen een rol:

- verzorging van de huishouding, zoals schoonmaak, bewassing, koken;
- persoonlijke verzorging bij ziekte of gebrek.

Toepassing van de AOW heeft veel uitzonderingen. Bijv.:

- Drie broers wonen samen. Elk van hen ontvangt een alleenstaande AOW. Overlijdt één van hen, dan bestaat de mogelijkheid dat de overgebleven twee broers een samenwonenden AOW gaan ontvangen. Het huishoudinkomen daalt daarmee van € 4.500,00 naar € 2.000,00.
- Samenwonenden en gehuwden van wie een van beiden naar een verpleeghuis gaat, kunnen kiezen: of de alleenstaande AOW of een samenwonenden- of gehuwden AOW. Die hoge uitkering is verleidelijk, maar kan er ook toe leiden dat een veel hogere eigen bijdrage voor het verpleeghuis betaald moet worden.

■ De vrijwilligersorganisatie Burgerkracht Uit Samenwerking (BUS) merkt op:

Voor vele ouderen is de huidige regeling van de AOW al complex genoeg laten we het alstublieft niet nog complexer maken. Simpel en eenvoudig in de regeling maakt dat de mensen weten waar het over gaat en zijn ze geïnteresseerd om te lezen wat hen belang betreft. Complexe uitleg leidt vaak tot gemis van informatie.

Kunnen wij u ergens mee van dienst zijn b.v.:

Over de inhoud van het bericht of andere zaken op het terrein van informatie verstrekken, het geven van adviezen of hulpverlening bij opstellen van brieven, bemiddeling of begeleiding op terreinen van:

Uitkeringen, regelingen, voorzieningen, werk en inkomen, wonen, zorg, ouderenbelangen, armoede, schulden etc., dan bieden dat bieden wij u **geheel kosteloos** aan.

Wij als belangenorganisatie hebben meer als 25 jaar ervaring in de sociaal maatschappelijke dienstverlening.

Mail uw vragen, verzoeken naar: info@debus.nl. Wij dragen zorg voor een reactie mail binnen 24 uur.

Om meer over ons te willen weten verwijzen wij u graag onze website: www.debus.nl

Opgemaakt en gepubliceerd:

Bronvermelding: Nieuwsbrief AOW.NU / BUS

Uitgegeven door: Vrijwilligersorganisatie Burgerkracht Uit Samenwerking (BUS)